

1. BİRİM BİLGİLERİ

1-Birim Hakkında Bilgiler

1-İletişim Bilgileri.

Kalite Komisyonu Üyeleri:

Prof. Dr. Özen TOK (Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi Müdürü), Tel: 0352 2076666/33614, e-posta: ozen@erciyes.edu.tr

Prof. Dr. Hava SELÇUK (Tarih Bölümü Öğretim Üyesi), Tel: 0352 2076666/33613, e-posta: hselcuk@erciyes.edu.tr

Prof. Dr. Hasan Ali ŞAHİN (Tarih Bölümü Öğretim Üyesi), Tel: 0352 2076666/33609, hasahin@erciyes.edu.tr

Doç. Dr. Yahya Bağçeci (Tarih Bölümü Öğretim Üyesi), Tel: 0352 2076666/33617, ybagceci@erciyes.edu.tr

2-Tarihsel Gelişimi

Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği'nin Ek-1. maddesi uyarınca, Erciyes Üniversitesi Rektörlüğü'ne bağlı olarak kurulmuş bir merkezdir. Merkezin yönetmeliği 18 Nisan 1993 tarih 21556 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

1993 yılında resmî olarak kurularak çalışmalarına başlayan merkez ilk dönemlerde Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü içerisinde çalışmalarını yürütmüştür. Merkeze yeni kazandırılan belgeler ve arşiv kaynakları sonrası bugünkü yeri olan ERSEM binası zemin katına taşınarak faaliyetlerini burada yürütmeye devam etmektedir.

KAYTAM'ın bünyesinde, Kayseri tarihiyle ilgili olarak yapılmış olan yerli ve yabancı yayınların toplandığı bir ihtisas kitaplığı ile arşiv belgelerinin asılları, mikrofilm veya fotokopilerinin bulunduğu bir arşivin oluşturulmasına çalışılmıştır.

Bu çerçevede, Osmanlı dönemi Kayseri tarihinin en önemli ve otantik kaynaklarından biri olan ve toplam 289 cilt Kayseri Kadı Sicilinden 242'sinin mikrofilmli temin edilmiştir. Bunların yarısından fazlasının ayrıca fotokopisi yapılmıştır.

Bunun yanı sıra, 1995 yılı itibariyle Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde tasnifi yapılmış bulunan ve Kayseri'nin tarihini doğrudan ilgilendiren defter ve belgelerin önemli bir kısmının fotokopileri temin edilmiştir.

Ayrıca, Kayseri ve çevresinin 200'ü aşkın Tapu ve Tahrir Defteri, değerlendirilmek üzere arşivimize kazandırılmıştır. Son olarak da Cumhuriyet öncesi Kayseri ve yöresine ait idari, askerî, sosyal, kültürel ve ekonomik tarihi açısından yaklaşık iki asırlık dönemi ihtiva eden arşiv malzemesini, Kayseri Vakıflar Bölge Müdürlüğünden üniversitemiz aracılığıyla merkezimiz bünyesine kazandırılmıştır.

Arşivimizde bulunan kadı sicilleri üzerinde lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde çalışmaların yapılması teşvik edilmiş ve böylelikle bu sicillerden 70 kadarı günümüz

harflerine aktarılmış ve üzerlerinde değerlendirmeler yapılmıştır. Söz konusu akademik çalışmaların fotokopi ile çoğaltılmış birer nüshaları Merkez bünyesindeki kitaplığımızda mevcut olup araştırmacıların istifadesine sunulmaktadır.

Kayseri tarihiyle ilgili olarak yapılan çalışmaların belli bir birikime ulaşması üzerine Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu adıyla 1996, 1998, 2000 ve 2003 yıllarında dört ayrı sempozyum düzenlenmiş ve böylece Türkiye genelinde, üniversite içinden ve dışından Kayseri tarihi ile ilgili bilimsel çalışmalarda bulunanların bir araya gelmelerine ve aralarında sağlıklı bir bilgi alış-verişine imkân hazırlanmıştır. Bu sempozyumlarda, hepsi de Kayseri tarihinin bir kesitiyle ilgili olarak sunulmuş ve tartışılmış bulunan 168 bildiri, Merkezimiz yayını olarak dört ayrı kitap hâlinde yayınlanmak suretiyle değerlendirilmiştir.

Bildiri kitaplarının dışında, Kayseri tarihiyle alakalı olarak:

Ermeni Meselesi Çerçevesinde Kayseri’de Ermeni Olayları,

Kayseri’de Türk Ortodoks Kilise Kongresinin Toplanması ve Anadolu’da Ortodoksluk Sadası Gazetesi,

Anadolu’da Asur Ticaret Kolonileri Devri (M.Ö 1975-1725),

Şer’iyye Sicillerine Göre Kayseri Sancağı ve Girit Seferine Katkısı (1645 - 1669),

Kadı Sicillerine Göre XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Kayseri Para Vakıfları isimli kitaplar merkezimiz yayımları arasında çıkmıştır.

Kayseri, Orta Anadolu’da yer alan Türkiye’nin önemli bir tarih, kültür ve sanat şehirlerinden birisidir. Bilindiği üzere ülke kalkınmasına katkı sağlamak, bilim üretmek, bilim ve eğitim kadroları yetiştirmek amacıyla kurulan üniversitelerin görevlerinden biri de kuruldukları bölgenin sosyal, kültürel, sağlık ve teknik alanlarda gelişmelerini sağlamak; özellikle sosyal bilimler açısından kültür varlıklarına, şahsiyetlerine sahip çıkıp, bilimsel veriler ışığında bunları araştırmak ve insanlığa tanıtmaktır.

Merkezimizin Yönetim Kurulu ile ilgili yönetmelik esasları ve yönetim kurulu üyeleri Kaytam web sitesinde (<http://kaytam.erciyes.edu.tr/>) sunulmuştur.

3-Misyonu, Vizyonu, Değerleri ve Hedefleri

Misyonumuz;

Merkezimizin misyonu, ülkemizin temel değerleri ve stratejik hedeflerine uygun olarak, bilimsel araştırmalarda bulunmak, üniversitemizin yer aldığı şehrin sosyal, ekonomik ve kültürel tarihine katkıda bulunarak kentin tarihî kimliğinin ortaya çıkarılması ve korunmasını sağlamaktır.

Vizyonumuz;

Ulusal ve uluslararası düzeyde kişi, kurum ve kuruluşlarla işbirliğini gerçekleştiren, evrensel ölçülerde bilimsel araştırmalarda bulunan, Kayseri ve yöresi tarihiyle ilgili olarak arşiv donanımına ve bir ihtisas kütüphanesine sahip, bilimsel araştırma ve incelemelerin yapıldığı, üniversitemizin, şhrimizin ve bölgemizin etkin bir referans merkezi olmaktadır.

4-Eğitim-Öğretim Hizmeti Sunan Birimleri

Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi, statüsü özelliği nedeni ile etkin bir eğitim-öğretim hizmeti bulunmamaktadır.

5-Araştırma Faaliyetinin Yürütüldüğü Birimleri

KAYTAM yönetmeliğine göre birinim araştırma faaliyetlerini yürüttüğü alanlar:

Merkezimizde Osmanlı Devleti'nin son dönemine ait askerî ve sivil yazışma evrakı, Kayseri ve yöresine ait nüfus emlak, arazi, temettüat defterleri gibi Kayseri'nin idari, sosyal, kültürel ve ekonomik tarihini ilgilendiren arşiv belgeleri bulunmaktadır. Tarih araştırmacılarına ve Edebiyat Fakültesi öğrencileri ile Sosyal Bilimler Enstitüsü öğrencilerinin lisans ve lisansüstü tez çalışmalarında destek olunmaktadır. Ayrıca araştırmacıların hizmetine sunulan ihtisas kütüphanesi de mevcuttur.

Merkezimizin kendine ait bir binası bulunmamaktadır. ERSEM binasının Zemin katında hizmetlerini sürdürmektedir.

6-Birimin Organizasyonel şeması

Birimin organizasyonel şeması **EK-1'de** verilmiştir.

BELGELER

[EK-1 Teşkilat şeması](#)

2. KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

1. Kalite Politikası

1. Kalite Politikası

Merkezimizin, ülkemizin temel değerleri ve stratejik hedeflerine uygun olarak, bilimsel araştırmalarda bulunmak, üniversitemizin yer aldığı şehrin sosyal, ekonomik ve kültürel tarihine katkıda bulunarak kentin tarihî kimliğinin ortaya çıkarılması ve korunmasını sağlamak misyonu ve Kayseri ve yöresi tarihiyle ilgili olarak arşiv donanımına ve bir ihtisas kütüphanesine sahip olması dolayısıyla bilimsel araştırma ve incelemeler yapan araştırmacılara ve üniversite öğrencilerinin başvuru merkezi olarak hizmet verme politikasını takip etmektedir.

Sosyal bilimlerde araştırma faaliyetlerinin yürütülmesinde yetişmiş insan faktörü birinci derecede etkindir. Bu bağlamda ağırlığı sosyal bilimler olan birimimizin belirlediği misyon, vizyon ve hedeflerine ulaşabilmek için araştırma kadrosunu genişletme ve geliştirme çabası içerisinde olmayı öncelemekle birlikte henüz gerçekleştirilememiştir.

2. Birim Kalite Güvence Komisyonlarının Görev, Sorumluluk ve Faaliyetleri

Merkezimiz Kalite Komisyonu "İletişim Bilgileri" başlığında yer verilen üyelerden oluşmaktadır.

Merkezimizin belirlenen hedeflerine ulaşması ve performansının değerlendirilmesi, hazırlanan Stratejik Plan ve Faaliyet Raporları çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Birimimiz için kurumsal dış değerlendirme, program akreditasyonu ve sistem standartları yönetimi kapsamında geçmişte gerçekleştirilen ve hâlen yürütülen herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

3. Paydaş Katılımı

Merkezin vermiş olduğu hizmetlerden üniversitemiz öğretim elemanları ve lisans ve lisansüstü öğrencilerinin yanı sıra Kayseri ve yöresiyle ilgili çeşitli alanlarda araştırma yapanların da yararlanabildiği bir araştırma merkezi durumundadır.

3. EĞİTİM - ÖĞRETİM

1- Programların Tasarımı ve Onayı

Merkezimizde eğitim-öğretim hizmeti sunan birimler bulunmamaktadır.

2- Programların Sürekli İzlenmesi ve Güncellenmesi

Merkezimizde eğitim-öğretim hizmeti sunan birimler bulunmamaktadır.

3-Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

Merkezimizde eğitim-öğretim hizmeti sunan birimler bulunmamaktadır.

4-Öğrencinin Kabulü ve Gelişimi, Tanıma ve Sertifikalandırma

Merkezimizde eğitim-öğretim hizmeti sunan birimler bulunmamaktadır.

5-Eğitim-Öğretim Kadrosu

Merkezimizde eğitim-öğretim hizmeti sunan birimler bulunmamaktadır.

6-Öğrenme Kaynakları, Erişilebilirlik ve Destekler

Merkezimizde eğitim-öğretim hizmeti sunan birimler bulunmamaktadır.

4. ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME ve TOPLUMSAL KATKI

1-Birimin Araştırma Stratejisi ve Hedefleri

1-Birimin Araştırma Stratejisi ve Hedefleri

Kaytam yönetmeliğine göre;

Madde 2. Erciyes Üniversitesi Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi'nin amaç ve görevleri şunlardır:

a. Kayseri ve yöresi tarihi ile ilgili olarak:

1. Selçuklu öncesi,
2. Selçuklu dönemi,

3. Beylikler dönemi,

4. Osmanlı dönemi,

5. Cumhuriyet dönemine ait her türlü belge ve bilgilerin tespiti, temini ve değerlendirilmesi.

b. Tarih şuurunun oluşması ve canlı tutulmasına katkıda bulunmak üzere, millî ve milletlerarası düzeyde ilmî toplantıların düzenlenmesi,

c. Merkez bünyesinde bir ihtisas kütüphanesi ve arşiv merkezi oluşturulması, bu arşiv ve kütüphaneye özel ve kamu kuruluşu ile şahıslarında bulunan yazma ve matbu eserlerin bağış, satın alma ve kopyalama suretiyle akışının sağlanması,

d. Günlük hayatımızın en otantik kaynaklarından biri olan kadı sicilleri üzerinde ilmî araştırmaların yapılması,

e. Üniversitelerimizde yapılacak olan tezler (lisans ve lisans üstü) ve diğer ilmî araştırmalardan, Merkezin amacına uygun olanların yayınlanması ve bu maksatla diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılması,

f. Kayseri ve yöresi tarihiyle ilgili araştırma yapanlara ilmi destek sağlanması,

g. Bu çalışmalar sırasında, yurt içi ve yurt dışında benzer faaliyetlerde bulunan ilmî kuruluşlarla iş birliği yapılması,

Kurumun Temel Değerleri

- Atatürk İlkeleri
- Fırsat eşitliği
- İfade özgürlüğü
- Hukukun üstünlüğü
- İnsan hakları
- Toplumsal değerler
- Bilimsel etik kurallar
- Yaratıcı düşünce
- Sürekli gelişme
- Üretilen bilgi ve hizmette kalite
- Çalışma Hayatının Kalitesi

- Katılımcı yönetim anlayışı
- Çalışanlar ve diğer paydaşların memnuniyeti
- Performansa dayalı insan kaynakları değerlendirmesi
- Çevreye duyarlılık
- Erciyes Üniversitelilik kimliği
- Birlikte Yaşama Kültürü
- Çalışmalarda İşbirliği

2-Birimin Araştırma Kaynakları

KAYTAM bünyesinde yürütülen çalışmalar, merkezimizin kuruluş amacına yönelik faaliyetlerdir. Bu çerçevede merkez bünyesinde yürütülen çalışmalar kütüphane ve arşiv kısımlarında yoğunlaşmıştır. Kütüphane kısmında Kayseri şehri ve şehircilik tarihi ile ilgili doğrudan veya dolaylı, yurtiçi ve yurt dışında yayınlanmış Türkçe veya yabancı dilde kitap, dergi, gazete, tez ve makalelerden oluşan bir koleksiyon kataloğu hazırlanmıştır. Kütüphanedeki mevcut kitap, dergi vs. listesi hazırlanarak merkezimizin web sitesinde yayınlanmıştır.

Arşiv kısmında ise Kayseri şehri ile ilgili günümüze ulaşan -çoğunlukla Osmanlı Devleti'nden kalan- Şeriyye Sicilleri, Tapu Tahrir Defterleri ve Vezir Hanı belgelerinden oluşan zengin bir koleksiyon oluşturma çalışmaları devam etmektedir. Köşk Medrese içerisinde bulunan evraklar 2006 yılında Erciyes Üniversitesi Rektörlüğü tarafından üniversiteye kazandırmıştır. 2009 yılında belgeler üzerinde başlatılan çalışmalar belgelerin kayıt altına alınması, kataloglanması ve uygun bir şekilde saklanmasına yöneliktir.

Ayrıca 2015 yılından önce başlatılan belge ve defterlerin tasnif edilerek, elektronik ortama aktarılması yönündeki çalışmalar sürdürülmüştür. Defterler kısmındaki evrak birleştirme, tamiri ve kayıt altına alma işlemi sonrası defterler kısmındaki özetleme çalışmalarının başlatılmıştır.

Arşivimizde mevcut olan kadı sicilleriyle arşiv belgeleri ve bunlar üzerinde yapılan çalışmalara ilişkin ayrıntılı bilgilerin KAYTAM web sitesinde oluşturulan **Arşiv** başlığı adı altında verilmiştir (<http://kaytam.erciyes.edu.tr/>).

Ayrıca merkez bünyesinde oluşturulan KAYTAM kütüphanesi kitap listesi araştırmacıların hızlı ve kolay erişimi için iki başlık altında web sayfasında (<http://kaytam.erciyes.edu.tr/kaytam-kutuphane/kaytam-kutuphane/12/12>) yayınlanmıştır.

Merkez bünyesinde bulundurulmuş Kayseri ile ilgili olarak Başbakanlık Osmanlı Arşivinde Bulunan Arşiv Belgeleri ve KAYTAM Arşivinde Mevcut Olan Kayseri Kadı Sicilleri, Arşiv

1 ve Arşiv 2 başlığı ile yine KAYTAM Web (<http://kaytam.erciyes.edu.tr/kaytam-arsivi/kaytam-arsivi/8/8>) sayfasında duyurulmuştur.

Ayrıca merkezimizin tanıtımı ve bilgilendirilmesi amacı ile KAYTAM Web sayfası periyodik aralıklarla güncellenerek, Merkezimiz ile ilgili bilgilere araştırmacıların kolay ve hızlı erişimi sağlanmaktadır.

3-Birimin Araştırma Kadrosu

Merkezimizin hedefleri kapsamında ihtiyaç duyulan kaynakların (fiziki/ teknik altyapı, mali kaynaklar) sürdürülebilirliğini ve ihtiyaç duyulan personelin temini üniversitemiz rektörlüğü tarafından sağlanmaktadır. Bunun ile ilgili esaslar yine Kaytam'ın web sayfasında (<http://kaytam.erciyes.edu.tr/kaytam-yonetmelik/kaytam-yonetmelik/11/11>) yönetmelik başlığı altında yer almaktadır. “**Madde 10-** Merkezin akademik, teknik ve idari personel ihtiyacı, usulüne göre Rektörlükçe tahsis edilecek kadrolara atamalarla, sözleşmeli personel ve 2547 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Rektörlük tarafından görevlendirilecek elemanlarca karşılanır”.

4-Birimin Araştırma Performansının İzlenmesi ve İyileştirilmesi

Merkezimizin performansı ve iyileştirme yönündeki değerlendirmeler her yıl hazırlanan Stratejik Plan ve Faaliyet Raporları çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

5. YÖNETİM SİSTEMİ

1-Yönetim ve İdari Birimlerin Yapısı

Yönetim ve idari yapılanmada, Üniversite genelinde benimsenen ve uygulanan yönetim modeli mevcuttur. Merkezimiz Merkez Müdürü, Müdür Yardımcısı, Genel Kurul ve Yönetim Kurulundan oluşmaktadır.

2-Kaynakların Yönetimi

Merkezin mali kaynakların yönetimi Kaytam Yönetmelik esaslarında belirtildiği üzere Rektörlük makamı tarafından yürütülmektedir.

Taşınır ve taşınmaz kaynakların yönetimi Kaytam Yönetmelik esaslarında belirtildiği üzere rektörlük tarafından yürütülmektedir. Taşınır ve taşınmaz kaynakların kaydı idari personel tarafından kontrol edilmekte, bilgiler güncellenmekte ve kayıt altına alınmaktadır.

3-Bilgi Yönetimi Sistemi

Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi resmî yazışmalarında, faaliyetler ve sürece ilişkin verileri toplamak ve arşivlemek üzere birimdeki personelce, üniversitemizin diğer birimlerinde de kullanılan Elektronik Bilgi Yönetim Sistemi (EBYS) kullanılmaktadır. Birimin faaliyetlerine ilişkin bilgiler ise yıllık faaliyet raporu olarak hazırlanmaktadır.

4-Birim Dışından Tedarik Edilen Hizmetlerin Kalitesi

Merkezimiz dışından alınacak idari veya destek hizmetler, Rektörlük tarafından belirlenen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmektedir. Üniversite dışından alınacak hizmetler ise yine Rektörlük aracılığıyla ilgili yasa, yönetmelik ve mevzuat dikkate alınarak yapılmaktadır.

5- Yönetimin Etkinliği ve Hesap Verebilirliği, Kamuoyunu Bilgilendirme

5018 sayılı kanun gereğince, her yıl birim faaliyet raporları hazırlanmakta olup, Rektörlüğümüze ve kamuoyuna sunulmaktadır. Merkezimizce her yıl düzenlenen faaliyet raporları, KAYTAM web sayfası genel bilgiler başlığı altında faaliyet raporları bölümünde kamuoyuna duyurulmaktadır.

6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

1-Sonuç ve Değerlendirme

Merkezin güçlü yönleri,

- Yönetmelik çalışma esaslarının geniş bir yelpazeyi kapsamaması (Kayseri ve Yöresinin Selçuklu ve Öncesinden Cumhuriyet'e kadar tarihini ihtiva etmesi),
- Tarih Bölümü öğretim üyelerinin Merkezin faaliyetlerinde etkin rol almaları, bilgi ve tecrübelerinden istifade edebilme imkânının olması,
- Merkezin Üniversite bünyesinde kurulan ilk merkezlerden olması,
- Başta Kadı Sicilleri olmak üzere Kayseri ve yöresi tarihiyle ilgili zengin bir arşive sahip olması,

- Üniversitemizin Edebiyat Fakültesi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yaptırılan tez çalışmalarında Merkezin sahip olduğu belge ve defterlerden istifade edilmesi,
- Kuruluşundan bu yana yapmış olduğu ilmî faaliyetlerle birikimlerini yayına dönüştürmüş olması.

Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi (KAYTAM) bünyesinde yürütülen çalışmalar, kütüphane ve arşiv kısımlarında yoğunlaşmıştır. Kütüphane kısmında Kayseri şehri ve şehircilik tarihi ile ilgili doğrudan veya dolaylı, yurtiçi ve yurt dışında yayınlanmış Türkçe veya yabancı dilde kitap, dergi, gazete, tez ve makalelerden oluşan bir koleksiyon kataloglaması yapılıp, kütüphanene araştırmacıların kullanımına hazır hâldedir.

Arşiv kısmında ise Kayseri şehri ile ilgili günümüze ulaşan -çoğunlukla Osmanlı Devleti'nden kalan- belge ve defterlerden oluşan zengin bir koleksiyon oluşturma çalışmaları devam etmektedir.

Erciyes Üniversitesi Rektörlüğü tarafından merkezimize kazandırılan belgeler üzerinde başlatılan çalışmaların elektronik ortama aktarılma işlemleri sonrası söz konusu arşiv malzemeleri üzerindeki çalışmalar belgelerin kayıt altına alınması, kataloglanması, özetlenmesi ve uygun bir şekilde saklanmasına yönelik çalışmalardır.

Arşivimizde mevcut olan kadı sicilleriyle arşiv belgeleri ve bunlar üzerinde yapılan çalışmalara ilişkin ayrıntılı bilgiler KAYTAM Ana Sayfası'nda oluşturulan **Arşiv** başlığı altında verilmiştir. Aynı şekilde web sayfasından, KAYTAM arşivinde araştırma yapmak isteyen araştırmacılar katalog taraması yapabilmektedirler.